

Jaarverslag 2015

Landelijke Commissie
Gedragcode
Hoger Onderwijs

maart 2016

Inhoudsopgave

1 GEDRAGSCODE HOGER ONDERWIJS	p. 2
1.1 Inleiding	p. 2
1.2 Register Gedragscode	p. 2
2 LANDELIJKE COMMISSIE	p. 3
2.1 Werkzaamheden	p. 3
2.2 Verzoekschriftprocedure	p. 4
2.3 Onderzoeksfunctie	p. 4
2.4 Financiën	p. 5
2.5 Samenstelling	p. 6
3 VOORUITBLIK NAAR 2016	p. 8

1. Gedragscode hoger onderwijs

1.1 Inleiding

De Gedragscode is, als kwaliteitskeurmerk van de instellingen zelf, een uniek instrument in de wereld. Het is een instrument van zelfregulering: voor en door de instellingen. De inrichting van de code is een belangrijke stap geweest van het veld om een goede instroom van internationale studenten te realiseren aan de hand van onder meer voorwaarden voor toelating tot het onderwijs. De Gedragscode wordt ingezet als een marketinginstrument, dat de visie ondersteunt dat het Nederlandse hoger onderwijs deugt. In die zin heeft de code het Nederlandse hoger onderwijs samengebracht en een *level playing field* gecreëerd. Het nut en belang ervan worden dan ook breed gedragen. In dit document doet de Landelijke Commissie (Commissie) verslag van haar activiteiten in 2015, zoals dat in artikel 7 van het aan de Gedragscode verbonden Reglement aan haar is opgedragen. Het biedt de Commissie niet alleen de kans om terug te kijken, maar ook om vooruit te blikken naar het nieuwe jaar.

Het hoger onderwijs is volop in ontwikkeling, waarbij zich regelmatig de vraag voordoet wat de rol van de Gedragscode kan zijn en hoe deze ontwikkelingen zich verhouden tot het toezicht door de Commissie. Zo richten verschillende Nederlandse onderwijsinstellingen dependances op in het buitenland. In die situatie is er geen sprake van migratie voor studiedoeleinden naar Nederland. Wel moet er duidelijkheid zijn over de kwaliteit van aangeboden onderwijs, nu dat ook afstraalt op de reputatie van het Nederlandse onderwijs als geheel. Een andere ontwikkeling is die van het digitaal onderwijs, via *Massive Open Online Courses* (MOOCs). Daarbij speelt de vraag rondom accreditatie eveneens. De Commissie is in gesprek met de koepelorganisaties en het ministerie van OCW over de wijze waarop met deze ontwikkelingen moet worden omgegaan.

Daarnaast zag Nederland zich het afgelopen jaar geconfronteerd met een sterke groei van het aantal vluchtelingen. Deze mensen hebben hulp nodig, maar hebben Nederland ook veel te bieden. Het gaat immers deels om talentvolle jongeren en hoger opgeleiden. Vluchtelingen kunnen dus ook (tijdelijke) kennismigranten zijn. Het hoger onderwijs speelt een onmisbare rol om vluchtelingen voor te bereiden op een waardevolle plaats in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Vluchtelingenstudenten hebben extra behoefte aan taallessen, studiebegeleiding en hulp bij de overstap naar de arbeidsmarkt. En hoewel een vluchtelingstudent formeel niet onder de definitie van een internationale student in de Gedragscode valt, kan dit instrument, met door het onderwijsveld opgestelde kwaliteitsnormen, hierbij wel degelijk van nut zijn. Zo bevat de code minimum normen voor de beheersing van de onderwijstaal in geval van Engelstalig onderwijs, en worden kwaliteitseisen gesteld aan het onderwijsaanbod. De code bevat echter bovenal ook normen waar het gaat om de omgang met en begeleiding van internationale studenten. Een aantal instellingen past de Gedragscode dan ook al toe op vluchtelingenstudenten. Inmiddels heeft de Commissie aan de koepelorganisaties in het hoger onderwijs de vraag voorgelegd of, en zo ja op welke wijze de vluchtelingenstudenten onder het bereik van de code kunnen worden gebracht.

1.2 Register Gedragscode

Op 1 januari 2015 waren er 76 instellingen voor hoger onderwijs opgenomen in het register van de Gedragscode, dat raadpleegbaar is via www.internationalstudy.nl.

De registerbeheerder (DUO) heeft in het afgelopen jaar van vier onderwijsinstellingen een nieuwe aanvraag voor opname in het register van de Gedragscode ontvangen. Na beoordeling door DUO is 1 instelling, EuroCollege in Rotterdam, opgenomen in het register. De overige aanvragen hebben (nog) niet geleid tot een beslissing op de aanvraag, nu deze instellingen de gevraagde inlichtingen nog niet hebben verstrekt, bijvoorbeeld ter zake van de buitenlandse accreditatie van het onderwijs.

Van een tweetal instellingen is in 2015 de registratie beëindigd. Dat gebeurde op eigen verzoek van het Central College in Leiden, en in geval van de Duisenberg School of Finance in Amsterdam om reden dat de instelling niet langer onderwijs aanbiedt. Daarmee bevatte het register van de Gedragscode eind van het jaar 75 onderwijsinstellingen.

2. Landelijke Commissie

2.1 Werkzaamheden

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de werkzaamheden die de Commissie heeft verricht in het kader van haar toezichthoudende taken op de naleving van de bepalingen van de Gedragscode door de onderwijsinstellingen. In 2015 heeft de Commissie zes maal regulier vergaderd over de lopende zaken. Hierover wordt onder meer in paragraaf 2.2 (verzoekschriftprocedure) en 2.3 (onderzoeksfunctie) verslag gedaan.

De Commissie heeft met veel belangstelling kennis genomen van het Wetsvoorstel ter bescherming van de naam 'universiteit' en 'hogeschool' en graadverlening. De Commissie acht het zeer waardevol dat (internationale) studenten van juiste en volledige informatie worden voorzien voordat zij aan een studie in Nederland beginnen. De in het wetsvoorstel opgenomen bepalingen ten behoeve van het voorkomen van misleiding van studenten worden dan ook door de Commissie gedragen, in het bijzonder – gelet op haar verantwoordelijkheid – voor zover het de internationale studenten in het Nederlandse hoger onderwijs betreft. In een brief met die strekking heeft de Commissie dan ook gereageerd op de internetconsultatie. Daarbij heeft de Commissie voorgesteld om de verzoekschriftprocedure die de Gedragscode in artikel 7.5 biedt op te nemen in het wetsvoorstel, opdat deze breed onder de aandacht komt. Met name voor internationale studenten die afhankelijk zijn van informatie die via het internet op afstand wordt aangeboden is de mogelijkheid van het indienen van een verzoekschrift gewenst. In recent onderzoek van de Commissie is nogmaals bevestigd dat het voeren van namen als *university of applied sciences*, *university* en *research university* veelal voor verwarring leidt bij internationale studenten. In het buitenland kent men niet de scheiding tussen het HBO en WO zoals in Nederland. In het geval van onjuiste of misleidende informatievoorziening, bijvoorbeeld over de in het vooruitzicht gestelde graden, biedt de Gedragscode de gelegenheid voor internationale studenten om een verzoekschrift in te dienen bij de Landelijke Commissie. Als kwaliteitsinstrument draagt de Gedragscode bij aan het aanzien van het Nederlandse hoger onderwijs en vindt zij aansluiting bij de doelen van het wetsvoorstel.

Begin 2015 ontving de Commissie van twee internationale studenten een signaal over de hogeschool Fontys. Beide studenten hebben reeds in januari 2014 een Double Degree IBMS voltooid, maar hadden nog altijd geen diploma ontvangen. De Commissie heeft een bemiddelende rol gespeeld om tot een snelle oplossing te komen voor de studenten, en daarnaast getracht te voorkomen dat het tot een formele verzoekschriftprocedure zou komen. De vertraging bleek te worden veroorzaakt door de buitenlandse partnerinstellingen. De studenten ontvingen daags na het contact tussen de Commissie en de instelling een gecertificeerde kopie van hun diploma, opdat zij konden aantonen dat zij daadwerkelijk zijn afgestudeerd.

Medio 2015 heeft een internationale studente de Commissie geïnformeerd over een uitspraak van de rechtbank inzake een geschil tussen haar en de Hogeschool Rotterdam, zonder daarmee een verzoekschrift in te willen dienen. De gedragingen hadden betrekking op de onvoldoende begeleiding bij het afstuderen, met studievertraging tot gevolg, en het misbruik maken van de relatie student-docent door deze begeleider. In deze kwestie zag de Commissie voldoende reden om met de hogeschool in een informeel gesprek van gedachten te wisselen over de omgang met internationale studenten meer in zijn algemeenheid. Het hier bedoelde gesprek is zeer positief verlopen. De hogeschool heeft een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren om na te gaan of zich meer soortgelijke zaken voor doen op de instelling. Dit blijkt niet het geval te zijn. Daarmee beschouwt de Commissie deze kwestie als afgedaan.

Voorts heeft de Commissie in het najaar van 2015 een tekst aangeleverd voor de Pathfinder over de Gedragscode en de verzoekschriftprocedure bij de Commissie. De Pathfinder is een applicatie, ontwikkeld door EP-Nuffic, waarmee wordt beoogd een bijdrage te leveren aan de informatievoorziening aan internationale studenten. Verschillende (overheids)organisaties voorzien de Pathfinder van content over onderwerpen die voor internationale studenten die in Nederland (komen) studeren van belang kunnen zijn. Onderwijsinstellingen kunnen de applicatie vervolgens integreren op hun website.

2.2 Verzoekschriftprocedure

Eind augustus 2015 heeft de Commissie van een (voormalige) internationale student met de Pakistaanse nationaliteit een verzoekschrift ontvangen met betrekking tot een aantal gedragingen van de Duisenberg School of Finance (DSF). Het verzoekschrift zag op de door DSF gevolgde procedure ter zake van de afmelding van verzoeker bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), om reden dat verzoeker niet had voldaan aan de studievoortgangsnorm zoals geformuleerd in artikel 5.5 van de Gedragscode. In de inhoudelijke reactie van DSF is tevens aangegeven dat per 30 september 2015 de onderwijsprogramma's van DSF zijn ondergebracht in het *Duisenberg Honours Programme* van de Universiteit van Amsterdam (UvA) en de Vrije Universiteit Amsterdam (VU), overigens zonder dat de beide genoemde instellingen verplichtingen van DSF hebben overgenomen. Omdat DSF als zelfstandige onderwijsinstelling haar activiteiten heeft beëindigd zijn voor het studiejaar 2015-2016 geen nieuw studenten meer toegelaten. De zittende studenten worden in de gelegenheid gesteld hun opleiding aan DSF af te ronden.

Op 18 november 2015 heeft de Commissie uitspraak gedaan, waarbij het verzoekschrift deels niet-ontvankelijk is verklaard. De Commissie heeft het verzoekschrift ongegrond verklaard, voor zover het de vermeende schending van artikel 5.5 van de Gedragscode betreft. Verzoeker had in het studiejaar 2013-2014 een studievoortgang behaald ter grootte van 3,5 EC. Aldus heeft verzoeker onvoldoende studievoortgang gemaakt, gemeten naar de op basis van artikel 5.5 geldende norm. Vervolgens heeft de Commissie geconstateerd op basis van de door de DSF en verzoeker ingediende stukken dat tussen beide partijen diverse gesprekken zijn gevoerd over de oorzaak van de onvoldoende studievoortgang. Op basis daarvan heeft DSF zich op het standpunt gesteld dat er geen sprake is van verschoonbare redenen zoals beschreven in artikel 7.51 van de WHW almede artikel 2.1 van het Uitvoeringsbesluit WHW. Aldus rustte op DSF ingevolge artikel 5.5 van de Gedragscode de verplichting verzoeker af te melden bij de IND. Voor zover het de schending van artikel 4.6 van de Gedragscode betreft heeft de Commissie het verzoekschrift gegrond verklaard. De Commissie heeft niet kunnen vaststellen dat verzoeker de in dat artikel bedoelde akkoordverklaring heeft ondertekend. Hierbij heeft de Commissie opgemerkt dat dit mogelijk te wijten is aan de overgangperiode van beide studiejaar waarop het verzoekschrift betrekking had, waarbij gelijktijdig nieuwe regelgeving van kracht werd. Bovendien heeft de Commissie daarbij betrokken dat artikel 4.6 van de Gedragscode spreekt over inschrijving, zonder dat duidelijk is of daarmee tevens de herinschrijving wordt bedoeld. Om die redenen heeft de Commissie aan de schending van artikel 4.6 dan ook geen gevolgen verbonden.

De uitspraak van de Commissie is te raadplegen op de website van de Gedragscode.

2.3 Onderzoeksfunctie

In 2014 heeft de Commissie op grond van haar eigen onderzoek geconstateerd dat de EuroPort Business School in Rotterdam (EPBS) onvolledige en misleidende informatie aan internationale studenten had verstrekt over de accreditatie van de door haar aangeboden en verzorgde MBA opleiding (artikelen 2.1a en 5.2 Gedragscode). Daarnaast is de instelling onvolledig geweest over de al dan niet voorwaardelijke status van de aan studenten verleende 132 European Credits vrijstellingen (artikel 4.1 Gedragscode). Gezien de ernst van deze door de Commissie vastgestelde schendingen, de gevolgen voor tenminste de 37 studenten en in het algemeen de schade van het aanzien van het Nederlandse hoger onderwijs, heeft de Commissie de EPBS met ingang van 1 november 2014 tot en met 31 oktober 2015 voorwaardelijk uit het register van de Gedragscode geschrapt. Gedurende dit jaar is de instelling in de gelegenheid gesteld om zich te conformeren aan de bepalingen van de Gedragscode en door middel van onafhankelijk onderzoek aan te tonen dat de tekortkomingen zijn weggewerkt.

In het voorjaar van 2015 heeft een gesprek plaatsgehad tussen de Commissie en de voorzitter van de onafhankelijke onderzoekscommissie EPBS. Hierin zijn heldere afspraken gemaakt over de onderzoeksvragen, methodologie, termijnen en verantwoordelijkheden. Eind september 2015 heeft de Commissie het rapport van de onderzoekscommissie EPBS ontvangen. Het rapport toont aan dat de situatie is genormaliseerd en de EPBS maatregelen heeft getroffen ten behoeve van het herstel van de eerder vastgestelde tekortkomingen in relatie tot de Gedragscode. In lijn met de bevindingen van de onderzoekscommissie heeft de Commissie in september geoordeeld dat de EPBS in voldoende mate heeft voldaan aan de door de haar opgelegde maatregelen. De voorwaardelijke schrapping van de EPBS uit het register van de Gedragscode is om die reden geëindigd op 31 oktober 2015.

Via de website van de Gedragscode is het eigen onderzoeksrapport van de Commissie inzake de EPBS te raadplegen, evenals de nadere besluitvorming van eind 2015. De EPBS publiceert via haar eigen website het rapport van de onderzoekscommissie EPBS.

Een tweede onderzoek had betrekking op de uitval van internationale studenten in de voorbereidende periode. De Commissie heeft een kwalitatieve benadering gehanteerd en zich - gelet op het enige jaren geleden geldende uitvalspercentage van ongeveer 30% - de vraag gesteld of er een mismatch bestaat tussen het voorbereidend jaar en de beoogde hoofdopleiding. Ter beantwoording van deze onderzoeksvraag heeft de Commissie gesprekken gevoerd met 5 onderwijsinstellingen en studenten die aldaar een voorbereidend jaar volgen. Daarnaast is met een tweetal commerciële aanbieders, *StudyGroup* en de *Cambridge Education Group* gesproken. Zij bieden namens een aantal hoger onderwijsinstellingen een voorbereidend jaar aan. Kenmerkend aan de gesprekken was dat bij alle partijen er veel betrokkenheid leek te zijn bij de studenten en dat studenten serieus en zorgvuldig werden begeleid.

Het onderzoek schept een positief beeld van het voorbereidend jaar, zonder dat de Commissie een duidelijke oorzaak of reden heeft kunnen vinden voor de uitval in het voorbereidend jaar. De oorzaken van uitval liggen voor een deel buiten de onderwijsinstelling; bijvoorbeeld heimwee en cultuur. Zo ondervinden instellingen soms problemen met voornamelijk Aziatische studenten die door hun ouders voor een studie naar Nederland worden gestuurd. Deze studenten hebben vaak geen beeld van de opleiding noch van het onderwijs in Nederland. Dit leidt tot een gebrek aan motivatie of tot het vroegtijdig afbreken van de studie. Verder spelen culturele verschillen een rol bij het studeren. In veel culturen is het ongewoon om actief deel te nemen in de colleges, terwijl dit in Nederland wel wordt verlangd. Ook is gebleken dat ondanks een goede voorlichting studenten moeite hebben het onderscheid te begrijpen tussen een *Research University* en een *University of Applied Sciences*. Studenten hebben geen referentiekader waarin ze dit onderscheid kunnen plaatsen. Hoewel het uitvalspercentage op het eerste oog relatief hoog lijkt is er geen groot verschil met de uitval van Nederlandse studenten in het eerste studiejaar. Voor beide groepen geldt dat er nu eenmaal een bepaald percentage studenten is dat uitvalt. Enkele instellingen werken met een studiekeuze check voor Nederlandse studenten. De resultaten hiervan zijn nog onvoldoende bekend, maar het lijkt interessant dit ook toe te passen op internationale studenten. Er wordt in die situatie bij de toelating van studenten nadrukkelijker getoetst op de motivatie, *capabilities* en verwachtingen van studenten.

Begin 2016 heeft de Commissie haar bevindingen gepubliceerd in de vorm van een nieuwsbrief.

2.4 Financiën

Ten behoeve van onder meer reis- en vergaderkosten, drukwerk, kosten vertaler alsmede verzekeringspremie is in 2015 € 8.975,- (2014: € 9250,-) uitgegeven.

Daarnaast hebben na afloop van ieder kwartaal in 2015 afrekeningen plaatsgevonden van de vacatiegelden voor de voorzitter, leden en plaatsvervangend leden van de Commissie. Hiertoe is in overleg met het ministerie van OCW een (in 2009 bijgewerkte) Vacatiegeldenregeling opgesteld die op de website van de Gedragscode te raadplegen is. In onderstaande tabel wordt het uitbetaalde bedrag per kwartaal verantwoord.

Vacatiegelden, inclusief reiskosten (2015 en 2014) en BTW

Periode	2015	2014
1e kwartaal	€ 5.519,36	€ 2.851,60
2e kwartaal	€ 4.540,61	€ 10.035,04
3e kwartaal	€ 3.273,57	€ 3.864,43
4e kwartaal	€ 11.533,30	€ 5.365,59
Totaal	€24.866,84	€ 22.116,6€

De hoogte van de vacatiegelden in het 4^e kwartaal van 2015 kan worden verklaard door de kennismakingsgesprekken die Joris van Bergen in die periode heeft gevoerd met de koepelorganisaties en de bij de Gedragscode betrokken partijen. Daarnaast is een bedrag van € 1.998,87 aan BTW verdisconteerd in het totaalbedrag dat in 2015 aan vacatiegelden is uitbetaald. Met de invoering van Europese wetgeving is het sinds 1 januari 2013 verplicht voor commissieleden die door de Belastingdienst worden aangemerkt als ondernemer om BTW te betalen over de vacatiegelden die zij ontvangen in het kader van hun werkzaamheden voor de LC.

Of een commissielid wordt beschouwd als ondernemer hangt samen met het aantal toezichthoudende functies dat hij/zij vervult en of de totale omvang van deze functies door de vervulling ervan kan worden gezien als zelfstandige uitoefening van een beroep. Aldus worden in een tweetal gevallen de vacatiegelden uitbetaald op basis van een door de ondernemer toe te sturen factuur. Dit geldt overigens niet voor commissieleden die in dienst van een onderwijsinstelling zijn.

De financiële reserve 'additionele onderzoekfinanciering' ter grootte van € 50.000, waarmee het ministerie van OCW de Commissie in de gelegenheid stelt om - aanvullend op de door DUO structureel beschikbaar gestelde onderzoekscapaciteit - in voorkomende gevallen extern onderzoekexpertise in te huren, is in 2015 niet aangesproken.

2.5 Samenstelling

De Commissie is verheugd dat na een aantal verkennende gesprekken Joris van Bergen bereid gevonden is om met ingang van 1 september 2015 de functie van voorzitter van de Commissie op zich te nemen, als opvolger van Roel Fernhout.

Joris van Bergen heeft een uitgebreide staat van dienst als bestuurder in het hoger onderwijs, onder meer als lid van het College van Bestuur van de Technische Universiteit Eindhoven en de Universiteit Leiden en als voorzitter van SURF. Zijn expertise ligt op het gebied van organisatie- en veranderprocessen, en strategisch management in het hoger onderwijs, maar in het bijzonder gaat zijn aandacht ook uit naar de internationalisering in het hoger onderwijs en de stimulering van de culturele uitwisseling tussen Nederlandse - en internationale studenten. Joris van Bergen zal zich vanuit die betrokkenheid de komende periode met enthousiasme inzetten voor de behartiging van de belangen van internationale studenten en de onderwijsinstellingen in het algemeen, en de Gedragscode in het bijzonder.

FUNCTIE	NAAM	ACHTERGROND	KOEPEL
voorzitter	Joris van Bergen	Voormalig lid College van Bestuur TU Eindhoven en Universiteit Leiden, voormalig voorzitter SURF	¹
wnd. voorzitter	Cor Boom	Voormalig voorzitter College van Bestuur Saxion	Vereniging Hogescholen ²
lid	Frans Kuipers	Voormalig voorzitter Noordelijke Hogeschool Leeuwarden	Vereniging Hogescholen
lid	Susana Menéndez	Lid College van Bestuur Haagse Hogeschool	Vereniging Hogescholen ³
lid	Karen Ali	Directeur Onderwijs en Studenten Service Centrum/International Relations TU Eindhoven	VSNU
lid	Paul Rullmann	Voormalig lid College van Bestuur TU Delft, voorzitter Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs	VSNU
lid	Heleen Keijzer-Lambooy	Voormalig directeur ITV Hogeschool voor Tolken en Vertalen, voormalig voorzitter ai PAEPON	NRTO ⁴
lid	Jan-Albert Dop	Voormalig lid College van Bestuur Webster University Leiden	NRTO ⁵
plv. lid	Huib de Jong	Rector Hogeschool van Amsterdam en lid van het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam.	Vereniging Hogescholen
plv. lid	Joep Houterman	Lid College van Bestuur Aeres Groep	Vereniging Hogescholen ⁶
plv. lid	Madeleine Gardeur-Veltman	Adviseur Internationale Zaken Rijksuniversiteit Groningen	VSNU
plv. lid	Janco Bonnink	Coördinator Bureau Bestuurszaken Vrije Universiteit	VSNU
plv. lid	Jan van der Heijden	Lid College van Bestuur Hogeschool Dirksen	NRTO ⁷

¹ Met ingang van 1 september 2015.

² Tot 1 september 2015.

³ Met ingang van 1 mei 2015.

⁴ Tot 1 september 2015.

⁵ Met ingang van 1 september 2015.

⁶ Met ingang van 1 mei 2015.

⁷ Met ingang van 1 september 2015.

Inmiddels heeft een groot aantal kennismakingsgesprekken plaatsgevonden met de koepelorganisaties (de NRTO, Vereniging Hogescholen en de VSNU), het ministerie van OCW en de overige bij de Gedragscode betrokken partijen. Ook heeft de voorzitter kennis gemaakt met de portefeuillehouder bij het ministerie van SZW alsmede het OM.

Met de komst van de Joris van Bergen heeft Cor Boom het waarnemend voorzitterschap neergelegd en afscheid genomen als lid van de Commissie. Door de Vereniging Hogescholen was Susana Menéndez eerder dit jaar als nieuw lid benoemd, ter vervanging van Cor Boom. Ook Heleen Keijzer-Lambooy, commissielid namens de NRTO, is na het volbrengen van drie termijnen afgetreden. De NRTO heeft Jan-Albert Dop aangewezen als haar opvolger. De Commissie is Heleen Keijzer-Lambooy en Cor Boom veel dank verschuldigd voor hun jarenlange inzet, waarmee zij een onmisbare bijdrage hebben geleverd aan de implementatie en succesvolle werking van de Gedragscode als instrument van zelfregulering door het onderwijsveld.

Ook op het bureau van de Commissie heeft zich in 2015 een aantal wijzigingen voorgedaan. Per 1 september 2015 is Arno Overmars teruggetreden als secretaris en is Jolanda van den Bosch aangesteld als nieuwe secretaris van de Commissie. Willina Broersma, onderzoeker van de Commissie, heeft om gezondheidsredenen haar werkzaamheden voor de Commissie (tijdelijk) beëindigd. Haar functie wordt waargenomen door Arno Overmars. Voor uw geruststelling: de contactgegevens van het bureau van de Commissie, zoals op de website en aan het einde van dit Jaarverslag zijn vermeld, zijn ongewijzigd gebleven!

3. Vooruitblik naar 2016

Het komende jaar wordt een belangrijk jaar. Allereerst omdat in 2016 de Gedragscode 10 jaar bestaat. De Gedragscode heeft, naast de behandeling van verzoekschriften, ook belangrijke spillover effecten die bijdragen aan een verbetering van de kwaliteit van het hoger onderwijs aan internationale studenten. Zo heeft het onderzoek van de Commissie naar de websites van onderwijsinstellingen (2013) de instellingen er op attent gemaakt dat zij niet altijd de juiste informatie op hun websites hadden staan, of dat de informatie onvolledig was. Er is naar het oordeel van de Commissie dus reden voor alle ondertekenaars van de Gedragscode om gezamenlijk trots en tevreden te zijn, maar ook om met de Commissie terug te kijken en te onderzoeken wat beter kan. Dat zal plaatsvinden in de vorm van een evaluatie van de Gedragscode. De Commissie heeft zich daarbij afgevraagd of het gewenst en noodzakelijk is om die evaluatie op dezelfde wijze als in 2009 uit te voeren. Inmiddels is de Gedragscode immers staande praktijk geworden bij de onderwijsinstellingen, en staan diverse zaken minder ter discussie dan in het begin. De evaluatie zou in dat opzicht eerder als doel moeten hebben om de uitvoering van de code bij te sturen door de tekst waar nodig aan te scherpen of te verduidelijken. De Commissie heeft er in overleg met de koepelorganisaties dan ook voor gekozen de evaluatie zodanig vorm te geven dat er wordt aangesloten bij bestaande overlegstructuren (zoals het LAO, het UPI, de BCI etc.), waarbij primair de onderwijsinstellingen in de gelegenheid worden gesteld hun ervaringen te delen en aan te geven wat op welke punten beter kan. Vervolgens zullen ook internationale studenten en de bij de Gedragscode betrokken overheidspartijen naar hun ervaring met de Gedragscode worden gevraagd. Een aantal thema's dat op deze wijze wordt geïdentificeerd zal in een door de Commissie te organiseren seminar nader worden uitgewerkt. In het kader van de evaluatie zal ook worden gesproken over de vluchtelingenstudenten, waarmee het onderwijs op dit moment wordt geconfronteerd.

Daarnaast gaat de Commissie in het kader van haar onderzoeksfunctie komend jaar met twee onderwerpen bezig. Allereerst de uitkomst van het onderzoek naar het voorbereidend jaar. Zoals in paragraaf 2.4 is weergegeven, blijkt een grote groep internationale studenten na dat jaar niet door te stromen naar de reguliere opleiding. Of dat de laatste jaren is verbeterd, valt niet meer op te maken uit cijfers van de IND. De aparte verblijfsvergunning voor het voorbereidend jaar is immers afgeschaft. Het onderzoek van de Commissie heeft geleid tot een aantal kwalitatieve bevindingen die zij graag wil delen met het veld. Dit zal zij doen door middel van een nieuwsbrief. Hierbij ligt de nadruk op het geven van informatie en het doen van suggesties aan de instellingen en overige stakeholders, zonder de zwaarte van het publiceren van een onderzoeksrapport. De Commissie is voornemens 2 keer per jaar een nieuwsbrief te publiceren.

Een ander onderzoek dat in 2016 zal worden uitgevoerd richt zich op de informatievoorziening aan internationale studenten over het onderwijsaanbod. De vraag is of de opleidingen voldoen aan het accreditatievereiste en op welke wijze de internationale student aan deze informatie komt. Leidraad voor het onderzoek is de vraag of eenmalige beoordeling bij de opname in het register van de Gedragscode voldoende is, of dat na een bepaalde periode opnieuw moet worden getoetst of de instelling nog voldoet aan de vereisten voor opname.

Tot slot is de Commissie naar aanleiding van een ontvangen signaal benieuwd naar de uitwerking in de praktijk – en de problemen die onderwijsinstellingen daarbij ervaren – van artikel 5.5 van de Gedragscode in relatie tot de Wet Modern Migratiebeleid. De hoger onderwijsinstellingen dienen non-EU studenten af te melden bij de IND indien deze niet aan de studievoorgangseis voldoen en er hiervoor geen bijzondere omstandigheden zijn aan te wijzen. De afgemelde studenten kunnen zich op grond van de Wet hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek echter wel opnieuw inschrijven (herinschrijven) voor het volgende studiejaar, zonder dat de onderwijsinstellingen de herinschrijving kan weigeren. De Commissie wil komende periode dit probleem onderzoeken en met de betrokken partijen analyseren.

Colofon

Landelijke Commissie Gedragscode Hoger Onderwijs
Postbus 260
9700 AG Groningen

Contactgegevens secretariaat:
E-mail: info@internationalstudy.nl
Tel.: 050 - 599 9975
Website: www.internationalstudy.nl

Dit jaarverslag is te downloaden op www.internationalstudy.nl